

Az Európai Bizottság képviselője ismertette a minőségrendszerekre vonatkozó javaslatot, amely szorosan kapcsolódik a Közös Agrárpolitikához.

A Bizottság 2008-ban adta ki első "Zöld Könyvét" a témában, amelyet hosszas egyeztetések követtek az érintett intézményekkel és civil szervezetekkel. Ezután a Bizottság közleményt fogalmazott meg, amelyben ismertette a tanulmányozandó iránymutatásokat a jövőbeli stratégiához. A Bizottság végső javaslata néhány héttel ezelőtt készült el, szoros együttműködésben az Európai Parlament AGRI Szakbizottságával.

A minőségi csomag két jogalkotási javaslatból áll. Az első a forgalmazásra vonatkozó előírások, a másik pedig az ún. "Oltalom alatt álló eredetmegjelölés" és az ún. "Oltalom alatt álló földrajzi jelzés" rendszereinek szabályozására irányul. Az ajánlásban szereplő cikkek általános fogyasztási termékek és oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkeznek. Ez a jelzés kapcsolódhat egy adott régióhoz, vagy adott gyártási technológiához, amiről a fogyasztók tájékoztatást kapnak. A jogalkotási javaslat - a Lisszaboni Szerződés értelmében- elsősorban a forgalmazási előírásokra vonatkozó standardok kiigazítására irányul. Ezek az előírások általános keretet hoznak létre, amelybe az újabb forgalmazási előírások illeszkedhetnek a jövőben. A minőségi rendszerekre vonatkozó javaslatok célja, hogy megerősítsék, egyértelművé tegyék és egyszerűsítsék az eredetmegjelölést és a földrajzi jelölési rendszert. A javaslat hatályának és a definíciók pontosításának szándéka mellett cél egy adott márkanév, mint szellemi jog és a földrajzi jelzés közötti kapcsolat megteremtése.

Mivel a jelenlegi eljárások sok esetben hosszadalmasak és bonyolultak, ezért a bürokrácia csökkentése mellett egyszerűbb, mindenki számára alkalmazható eljárásokat szeretnénk kialakítani.

A hagyományos termelési módszerek bejegyeztetése rendkívül összetett. Magában foglalja az adott termékre vonatkozó eredetmegjelölés mellett azt a know-how-t is, amellyel a terméket előállították. Ennek kapcsán egy olyan általános keretet akarunk létrehozni, amely jelzi, hogy meghatározott technológiákat alkalmaztak a termék előállítása során. Erre vonatkozó előírások már korábban is léteztek más-más jogszabályokban, amit most egységes keretbe kívánunk foglalni.

A bizottsági közlemény iránymutatásokat határoz meg két fő területen. Az egyik a földrajzi jelzéssel ellátott összetevőkre vonatkozik, a másik pedig egy olyan alapvető, önkéntes minőségi modell kialakítására, amelynek fő célja a fogyasztók tájékoztatása vásárlási döntéseik során. A rendszer emellett a termelők számára az árak meghatározásában nyújt majd segítséget.

García Pérez, a téma felelőse kiemelte, hogy a minőségi rendszerek a mezőgazdasági termelés identitásának és a versenyképességnek is szerves részét képezik. Nagyon fontos, hogy a fogyasztók felé közvetítsük az adott termék hagyományos jellegét, hagyományos gyártási eljárását és eredetét. Az ún. "Oltalom alatt álló eredetmegjelölés" és az ún. "Oltalom alatt álló földrajzi jelzés" rendszereket is fenn kell tartani. Feldolgozott termékek esetén a folyamatnak azonosíthatónak kell lennie a fogyasztó számára.
A különböző eredetmegjelölési rendszerek alkalmazásának egyaránt ki kell terjednie az EU-n belül és kívül előállított termékekre. A földrajzi jelölésnek érvényesülnie kell, és legalább ilyen fontos, hogy olyan eszközöket alakítsunk ki, amelyek révén a gazdálkodók és az érintett felek megfelelő tájékoztatással láthatják el a piacot.
A hegyvidéki termelésre vonatkozóan számos problémát kell még megoldani.
A forgalomba hozatali előírások rendszerét el kell választani a közös piaci szervezetektől, illetve a rájuk vonatkozó szabályozástól. Különösen amennyiben ez a minőségi standardok közötti választást illeti.

Reimers üdvözölte, hogy a téma kapcsán több jogszabály együttesen alkotja a javaslatok tárgyát. Mivel nagyon szigorú követelményeket támasztunk a gazdálkodók számára, ezért a forgalmazást is szabályozni kell, azonban nem kötelező, hanem önkéntes alapon. Így a

termelők hatékony marketing eszközt kapnak a kezükbe.

Dorfmann elmondta, hogy a Bizottság javaslata jó irányba mutat, és támogatandó, hogy az eredet- megjelölésnek egységes keretet kíván teremteni Európában. Jelenleg a tagállamok között ezen a területen is eltérések vannak, hiszen szemben az új tagállamokkal, Olaszországban, Spanyolországban, Franciaországban, Portugáliában az eredet-megjelölésnek már komoly hagyományai vannak. A vita egyik központi kérdése a fogyasztók szerepe. Kétségtelen, hogy ez a megjelölés mindenki számára hozzáférhető, ugyanakkor arról sem feledkezhetünk meg, hogy néhány eredetmegjelölés márkanévvel is összekapcsolódik. Fontos, hogy ezt a kettőt ilyen esetben összekapcsoljuk és a fogyasztó számára világossá tegyük, hogy mit jelentenek a jelölések.
Ami kikerült a javaslatból, az a hegyvidéki termékek megjelölésének szabályozása, pedig ez a terület rendkívül fontos.

Dantin szintén rávilágított, hogy a hegyvidéki területekre vonatkozó szabályozás elengedhetetlen és a javaslatnak ezzel is foglalkoznia kell. Az értéktöbblet és a jövedelmek közötti kapcsolat fontosságát már a Scottá jelentés is kiemelte, amit egy módosító javaslat révén ismét fel szeretnénk vetni. Néhány feldolgozott termékre, például tengeri termékekre a védelemnek továbbra is ki kell terjednie, ezt miért vetette el a Bizottsági javaslat?

Smith véleménye szerint a Bizottság javaslata jó irányba mutat és üdvözlendő, hogy ekkora figyelmet szentel ennek a fontos témának. Ez egyben nagyszerű eszköze annak, hogy a termelőket tömegtermékek előállítása helyett magas hozzáadott értékű termékek előállítására ösztönözzük. Részletesen ki kell dolgozni a hegyvidéki területek és a szigetek termékeinek szabályozását is, hiszen ezeken a területeken is jelentős hozzáadott értékű termékek állíthatók elő.

Kalinowski kérdése, hogy a Bizottság mért döntött a hagyományos mutatók feldolgozott termékekre való leszűkítése mellett? A feldolgozott termék fogalmát szintén tisztázni kell. A javaslat régi és új rendszer közötti átmenetet hogyan kívánja kezelni?

Paolo De Castro kiemelte, hogy a Szakbizottság által elfogadott Scottá jelentés komoly érveket tartalmaz, különösen a minőségi termékekre és a hegyvidéki területekre vonatkozóan, amelyeket a Bizottság végül nem ültetett át jelentésébe.
De Castro szintén felvetette, hogy olyan termékek esetében, amelyek 5-6 éve nem kerültek nyilvántartásba (pl. nápolyi pizza) miként valósítható meg az átmenet az új rendszer felé, nevet

kell változtatniuk? Miként lehetne felgyorsítani ezeket a függőben lévő eljárásokat és elfogadni őket az új csomagban?

A Bizottság képviselőjének válasza a vitában feltett kérdésekre

A Scottá jelentéssel kapcsolatban megoszlanak a vélemények, azonban sok az átfedés a Scottá jelentés és a Bizottság javaslata között.

A hegyvidéki címkék kérdése nagyon összetett téma. Itt a cél a lehető legpontosabb és legmegfelelőbb rendszer kidolgozása, ami valódi hasznot jelent a termelők számára. Ez a kérdés a továbbiakban még kidolgozásra szorul.

A jelenlegi hatályos rendszer nagyon összetett, ugyanis az adott minőségrendszer nem képvisel szellemi jogot. Csupán részletes információval látja el a fogyasztókat a termék gyártási technológiáját és körülményeit illetően.

Célunk, hogy átmeneti szabályokat fogalmazzunk meg a termelők számára a már jegyzett termékek és a jövőben bejegyzésre kerülő termékek esetében egyaránt. A jelenlegi csomag elismeri a termelői csoportok azon aktív szerepét, amelyet felvállalhatnak a termékek koordinálása terén.

Kapcsolódó dokumentumok:

- **A Parlament és a Tanács rendelete a mezőgazdasági termékek minőségrendszereiről**

- **A Parlament és a Tanács Rendelete az 1234/2007/EK rendeletnek a forgalmazási előírások tekintetében történő módosításáról**

- **Jelentés: A mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségpolitikáról: a követendő stratégia kérdése (2009/2105 (INI)) Előadó: Giancarlo Scottá**